

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Republikanska zmaga na Francoskem.

Naj porekó ošabni Nemci kar hoté, njih glavni sovražniki, in bodoči zavezniki Slavjanstva, Francozje so vendar prvi narod tega sveta. Da si so 1870 nesrečo imeli, in da si nij baš nemška krivda, če nijso popolnem uničeni, imajo Francozje v zadnjih sedmih letih v vsem srečo kar koli počno. Na Nemškem se množi kljub ugrabljenim petim milijardom, katere je vzel neusmiljeni pruski Nemec pobitemu Francozu, misleč da ga je za večno oberačil, uboštvo in propadanje industrije, kup čije in vsega prometa, a Francozje so baš le tos s sijajno svetovno razstavo dokazali, da so zmirom bogati, da so v industriji napredovalni in prvi mej narodi. Na Nemškem je vzdignila s socialističsko postavo črna reakcija siró glavo, birokratično zatiranje se mej Nemci širi, a na Francoskem, evo, praznjuje te dni zlata svoboda nove triumfe!

Nedeljske (5. januarja) volitve v francoski senat so francoskej republiki končno in zadnje potrdilo dale. Dan 5. januarja ostane Francozom mej nepozabljivimi dnevi. Še le od tega dneva je republika popolnoma utrjena na Francoskem.

V nedeljo je imelo namreč izmej 225 senatorjev, ki nijso voljeni na celo življenje, tretjina, torej 75 novih senatorjev, novo voljenih biti, razen teh pa še 7 za namestovalce umrlih senatorjev. Francoska ustava namreč določuje, da se vsaka tri leta po 75 senatorjev iz jedne izmej treh serij izstopi in se na mesto njih drugi volijo. Letos je izstopila prvič serija B (okraji ali departementi alfabetično od Haute Garonne do Oise-departements), čez tri leta izstopi serija C, potem pride A na vrsto. Dozdaj je bilo v tej seriji B 58 republikanecv. Republikanci so upali, da bodo pri novih volitvah dosegli večino 25 glasov. Ali glej, vspeh je njihove nade še prekosil: od 82 volitev so republikanci dobili 64 svojih. Vsi prejšnji republikanci so bili vnovič voljeni, a še 40 novih, ki so razne kraljevece (bonapartiste, orleaniste in rojaliste) izpodrili. Senat je zdaj z ogromno večino republikansk, in nij se več bati, da bi kak nov Mac Mahonov poskus mogel sè senatovo pomočjo republiko vreči.

Zdaj je le še želeti, da bi republika ohranila modri duh zmernosti, pravega konservatizma, pravičnosti vsem strankam in prepričanjem, — da bi bila res zatočišče prave svobode, potem bode dobro delovala tudi izven mej francoske dežele.

Kako nam je širiti domače liste mej narod?

(Izv. dopis iz slovenskega Štajerja.)

Vedno se naglašja potreba večjega razširjenja domačih listov mej narodom. Da bi ono bilo koristno za narod in za — časopise, ako bi se res jedenkrat izpeljalo, o tem nij dvomiti. Kajti časniki imajo nalogo, da vsak po svojej moči ljudstvo podučuje, je budi in brani. Ljudstvo pa mora v odškodnino in v dosego tega blagega prizadevanja in namena časnike podpirati; ono mora tudi po njih se gati, si jih naročevati, ter jih marljivo čitati. Ako se to dozda nij zgodilo v istej meri, kakor bi to naši iz malih razmer hitro vzrasli časniki zaslužili, ter bi bilo narodu samemu v največjo korist, in ako se tudi v bodočnosti reč ne bode obrnila na bolje, krivo je tej prikazni jedenkrat preveliko število časnikov, v drugič premalo število onih narodnjakov, kateri bi smatrali za dolžnost, biti naročnikom vsaj jednega slovenskega lista.

Jaz se denes nijsem namenil, tožiti svetu, da se mej Slovenci še vedno nahajajo ljudje, katerim nij po volji, ako vidiyo „Slovenski Narod“ v rokah kakega domačina, kateri bi tudi dandenes, ko smo se cenzure od druge strani s silo nekoliko rešili, radi vedno le ulogo cenzorjev igrali mej Slovenci. Skoro brez izjeme so to ljudje, ki radi v list pogledajo in ga na tanko prečitajo, ako ga morejo zastonj uloviti. In če jih potem vprašamo, ali jim ugaja zadržaj, nam odgovarjajo, da se jim dopada, da se v listu ne nahaja nič napačnega, a h konci uže kaj dostaviti ne pozabijo, n. pr.: „da list nij pisan le za prosto ljudstvo“. Ali so ljudje te vrste hudobni ali tako neumni, o tem natančno sodbo izreči je prav teško. Gotovo je pa to, da so prepolni predsodkov, in da se teh na nobeden način znebiti nečejo.

Toda, ne oziraje se na čudno mišljenje teh ljudi, mora vendar naša prva in največja skrb biti na to obrnena, da spravimo s časom v vsako slovensko vas po jeden iztis „Slovenskega Naroda“, da dobijo list v roke tudi možje, kateri ga dozda še niti po obleki ne poznajo. V to svrhu je potrebno, da si zaveden narodnjak poišče šest do osem vaščanov, kateri si skupno naročé list, ter ga vkupe plačujejo. Letni donesek pojedinega je po takem jaho majhen; plačuje ga lahko rokodelc, obrtnik, kakor mali ali veliki posestnik. Posebno kmetijski fantje, kateri dobivajo denarja od staršev, ter si ga tudi dosti lažje od vsakega drugega delavca zaslužijo, uporabljali naj bi ta denar v naročevanje slovenskega lista in slovenskih knjig. Narodna zavest bi tem hitreje rastla,

omika bi se širila; razbijanje in klanje po krčmah bi izginilo, nemški listi bi ne imeli več priložnosti, pisati o surovosti slovenske kmetijske mladine.

Da se jih več naroči le na jeden iztis, to branja ne bode zaviralo, ker stanujejo blizu drug poleg drugega. Vrh tega nemajo naši ljudje po deželi vsak dan časa za čitanje knjig; a o nedeljah snidejo se navadno pri tem ali onem sosedu, na paši itd. Tu jim prečita jeden vse liste, drugi poslušajo.

Da to delajo uže zdaj sem ter tja, o tem prepričati se, imeli smo večkrat priliko. Ko je trajal boj mej Rusom in Turkom, prišli so kmetje iz sosednjih vasij k meni in k znancem, kateri so dobivali „Slovenski narod“ ali kak drug slovenski list, ter so nas prosili, da smo jim ga čitali ali posodili. V kratkem privadili so se najbolj priprosti kmetje listu tako, da nijso mogli biti več brez njega in naročili so si ga tudi sami. Dandenes je n. pr. tednik „Slovenski Gospodar“ jako razširjen mej kmeti slovenskega Štajerja. Se ve da se njegovi prijatelji s prva nijso malo trudili, da so mu morali pot nadelavati mej može, katerim je vsaka izpremena zoperna. Marsikateri je plačeval sam vse leto naročnino iz svojega žepa, ter je list dajal kmetu, krčmarju, ali kakemu mlinarju, pri katerem se vaščani radi shajajo, da so ga dobivali tudi ti v roke.

Zatorej bi tudi mi prijatelji in naročniki „Slovenskega naroda“, kateri stanujemo raztreseni ali po mestih ali po kmetih, morali v interesu narodne stvari delati in prositi sonaročnike, da pošiljajo list, kadar so ga sami prečitali v domačo vas, kjer imajo rodbino, ali vsaj znano družino, da se seznanijo tudi ona z njim, in da pride od tod drugim sovaščanom v roke. S časom bode se list prikupil tudi prostim kmetom.

J. Hv.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. januarja.

Velik nemšk škandal! Kaj bi bilo, ko bi se mej avstrijskimi Slovenci kedaj kaj podobnega zgodilo! Poslanec **Schönerer**, ki je v državnem zboru rekel, da avstrijski Nemci želé pod Nemčijo, ali pod Prusa priti, torej želé razpada Avstrije, ta ustavoverni nemški poslanec Schönerer je bil tako predrzen, da je sklical te dni, 5. in 6. januarja dva shoda svojih volilcev v Windigsteigu (pri Waidhofenu), in v Ottenschlagu. Tu in tam se je zbralo — kakor pravijo telegrami nemških listov — po 200 volilcev, kateri so poslanca Schönererja viharno pohvalili, v prvem kraji mu celo jednoglasno zaupanje izrekli! Kaj je vse v Avstriji močnejše mej temi nemškimi ustavoverci, kateri so nas Slované vedno črnilli, da smo državni sovražni!

Še „Augsb. Allg. Ztg.“ iz Dunaja piše: Pač čudno je, da, če „N. Fr. Pr.“, nekdanj naj-

večja sovražnica Čehov, piše zdaj za spoznanje Nemcev s Čehi, pišejo pa vladi službi organi zoper vsako spravo s Čehi, ki bi vendar prinesla Čeha v državni zbor in ustavo k polnej veljavi; a oficijalni listi agitirajo s takim ognjem zoper nagodbo s Čehi, kakor da bi iz nje izvirala nesreča za Avstrijo... Dalo bi se k temu pristaviti kako pojasnilo, ali pri naši tiskovni svobodi ne ide.

„Wiener Zeitung“ poroča 8. januarja, da je sekcijski šef baron Calice postal tajni svetovalec, a grof Szechenyi je postal poslanik v Berlinu.

V **hrvatskem** volilnem okraju Novi Vinodol je bil 4. t. m. voljen za poslanca Ivan Vončina, čestit mož, ki ima za narodno stvar na Hrvatskem silno večje zasluge, nego mnogi drugi, ki se bolj naprej potiskajo.

Novi **ogerski** finančni minister grof Szapary je izdal, predno je ministerstvo za lastnih ogerskih financ prevzel, brošuro, v kateri dolži svoje prednike v tem ministrovstvu, da so oni krivi, če je ogersko finanštvo zavoženo. S tem hoče nekoliko odgovornosti od sebe odvaliti. Sicer pa Szapary trdi, da ogerske finance niso še tako slabe kot se misli. Ker pa dolži svoje prednike v ministrovstvu, da uže od leta 1870. naprej nij nobeden ogerski proračun imel pravih, temu vsi le na rejene ali fingirane številke, sodil bo svet, da so tudi Szaparyjeve fingirane.

Nova uprava **Bosne** in Hercegovine se loči v prvo notranjo upravo v drugo za sodstvo, v tretjo za finance. Vsi trije oddelki so tako osnovani, da se večji del na slanjajo na dozdanje turške postave kolikor je mogoče. Nekatere reči, kakor določitev o državnem premoženju v Bosni, razpis davkov, uredba zamljišč, cerkvenega premoženja, denarstva si je pridržalo ministerstvo vnanjega, vse drugo oskrbuje in obvladuje deželna vlada za Bosno z Württembergom in Rotkim na čelu. — Hrvatskih uradnikov zopet čedalje več prihaja. Izpoznali so, da so le jezika zmožni za rabo.

Vnanje države.

Na **Ruskem** je v okraju Astrahanu začela razsajati prava človeška kuga. Vladno poročilo od 6. jan. pravi, da so jo prinesli kozaki, ki so se iz Turčije vrnili. — Drug dan, 7. jan. je v Peterburgu izšel vladni „Praviteljski Vestnik“ v posebnej izdaji s poročilom, da se kuga hudo širi. Vlada je sklicala posebno konferenco, ki se hoče posvetovati, kaj naj se stori proti razširjenju te strahote.

Iz **Carigrada** se brzojavlja: Tukaj je vedno razburjenje in strah, zlasti odkar je vojni minister izredne vojaške naredbe storil: v dvoru porte, pri orožnici, pred mostje je postavil čete najzanesljivejših vojakov, patrolje marširajo vedno po predmestjih, vse preži, da bi se kaka revolucija brž zatrla.

Sulejman paša je bil obsojen na izgnanstvo do smrti in na degradiranje.

Turški komisarji so šli v Cetinje, da zvršé berlinski dogovor, ker je Rusija izrekla, da ne potegne prej svoje vojske iz turškega ozemlja predno ne izroči Turčija Črnogorcem Podgorice. (Tudi „Agence Russe“ iz Peterburga odločno isto naglašaja.)

Iz **Afganske** vojske se zmirom čedneje reči čujejo. Telegram in Kalkute 7. jan. poroča, da je rod Mahmavadžirij vpadel na angleško zemljo, plenil in požgal Tank. — Tako se morajo uže Angleži braniti.

Iz **Londona** se poroča, da je lord Beaconsfield hudo zbolel, prišla ga je ostra podagra.

Iz **Lisabona** telegrafirajo, da se portugalski in španski kralj snideta v Elvasu.

Dopisi.

Iz Kostanjevice 5. jan. [Izv. dopis.] Letos se je novo leto pri nas pričelo z nesrečo. Na novega leta večer je vtonil v potoku „Studení“, ki se tu v Krko zliva, mladi

mož, Matija Vdovač, mlinarski hlapec iz Globočic, in oče 5 otrok. Dobili so ga še le včeraj popoldne iz vode. Pokojni je na novo leto v Kostanjevici malo preveč pil uže popoldan; šel pa je vendar še domu, vzel soboj 40 gl., kar mu je skrbna žena hudo branila, in je bila menda zato še zadnjikrat te penja; potem se je podal zopet v Kostanjevico pit. Pravijo, da je bil v gostilnici zabavljiv, tako, da so ga mogli pred vrata posaditi. Oltod je šel menda domu, pa prej ko je vzel od mesta slovo, šel je še v eno oštarijo, tako, da se ga je pošteno nasrkal. — Kako je padel v vodo ne ve nihče povedati, vendar se nekaj sumi, da bi mu bil kdo drugi črez most na Studeni pomagal, ker niso pri utopljenca — več dobili onih 40 gld., katere je bil od doma vzel; pač pa denarnico z 1 gld. in nekaj krajcerjev. — Začetek tedaj letos nij pri nas kaj pridá.

Prihodnji torek bomo volili novi občinski odbor. Koga bomo volili se tu nihče ne zmeni veliko; vse je mrtvo, in vsakdo le gleda, da bi se kakemu botru ne zameril, potem naj bo odbornik Peter ali Pavel. Pri zadnjih občinskih volitvah so menda volilci od nekaterih oseb za glasove piti dobili. Če bo letos kdo hotel tako glasove dobiti jih bo lahko ceno dobil, ker vino je dober kup, ljudij pa, ki za glažek vina vse store, žalibog se tu ne manjka. V naši okolici ljudje so izmej vseh belih Kranjcev menda najbolj nevedni v vsakem oziru. Saj pa tudi nij čudo. V šolo nihče od teh ne hodi, ker jih menda tudi nova šolska postava v njih hribih ne doseže; da si so nekatere vasi le po pol ure in še manj od tod oddaljene, jih vendar v šolo nihče ne sili, ker so vsolani v več ko eno uro oddaljeni, sv. Križ. —

Večidel želijo tukajšnji občinci, da bi župan ostal sedanji, g. Strauss, kateremu se zunaj nekaterih pregreškov, katerih pravijo, da se jih je, kakor marsikdo v volitvah v deželni zbor vdeležil, ne more nič očitati; tem več se mu mora priznati, da je skrbel za izročeno mu občino, ter jo je po moči varoval nepotrebnih stroškov.

Iz planinske doline 5. januarja. [Izviren dopis.] Vreme je bilo, kakor po vsej Kranjskej i tako pri nas: celo pretečeno leto zelo slabo. Dežja je bilo toliko, kakor uže mnoga leta poprej ne; vsled tega so zapustile reke svoje struge in vodotoče in se razlile po rodovitnem polji, pokončevaje sadeže matere zemlje. — Tudi naša lepa dolina imela je in ima še dosta trpeti zbog povodnji. Letošnja povodenj je tretja največja v našem stoletju. Takoj koncem septembra napolnila je reka Unca našo dolino tako nena doma z vodo, da je ostalo veliko lepega sadeža v vodi, v hrano ribam in rakom. Razdirajoča voda izpodila je veliko prebivalcev iz stanovališč pod nemilo nebo, tiraje je prositi prenočišča in strehe pri drugih ljudeh. Veliko, veliko hiš v Planini, v Máljnih in v Lazah razrušujejo tuleči valovi, zidovje poka, les plava po vodi, in tako ima ubogi kmetovalec strašansko škodo. Posebno hudo je zadela povodenj prebivalce v Máljnih. Malo pred Božičem zamrznila je voda po celej dolini; le po samezne ceste, držeč iz Laz, Jakovice in Máljnov, bile so proste ledu. A na sveti dan zamrznilo so tudi te, in vse je bilo pokrito z debelo ledeno skorjo. Ljudje, mali in veliki, tekali so iz sosednjih vasij k božjej službi v farno cerkev sv. Margarete, ne zmeneč se za

smrtno nevarnost, v katero so se podajali. — 27. decembra (na Šent-Janžev dan) začel je jug pihati, in počasi se je ledena skorja stajala; tako smo imeli kmalu zopet prosto vožnjo po našem „morji“. Novega leta dan bil je strahovit vihar; po sežen visoki valovi tirali so revne naše brodarje kamor so hoteli. Stari ljudje so pripovedovali, da ne pomnijo kaj takega, pobožne ženice in device so ponižno molile k vsemogočnemu za odvrvitev smrtne nevarnosti, in njihova molitev bila je uslišana: nijedne nesreče se nij prigodilo.

Koliko škode je prouzročila letošnja povodenj na polji, se še ne vé; videli bomo še le spomladi, ko bo treba sejati. Veliko škode je po poslopih, a gotovo še večja bode na polji.

Nj. Velikanstvo cesar Franjo Josip I. slišal je o tugi in bedi revnih dolinčanov in podaril Planinčanom in Cerkničanom lepo svoto 3000 goldinarjev. „Bog vsemogočni naj povrne blagemu našemu cesarju v obilnosti!“ tako puhti iz hvaležnih src vernega ljudstva ponižna molitev k stvaritelju.

Iz Trbovelj 6. jan. [Izv. dop.] Koncem lanskega leta odložil je gosp. Pongracij Eichelter vodstvo rudnika trboveljske družbe za kopanje kamnitega oglja ali premoga — rudnika, kateri slovi ne le kot največje podvzetje v tej stroki na celem Štajerskem, Koroškem in Kranjskem, temuč je tudi mej prvimi podvzetji te vrste v celem našem cesarstvu. Da je dospela ta družba do tako velikanske stopinje, ima se zahvaliti neutrudljivej marnosti in energičnej volji odstopivšega vodje g. Eichelterja. Ta gospod je umel premagati sé svojo vsestransko rudarsko vednostjo ogromne težkoče pri tem poslu, ter ga blagoslovlja zaradi gmotnega blagostanja izvirajočega iz tega rudnika ne le trboveljska župnija, ampak tudi velik del Štajerske in Kranjske dežele.

Pa tudi podložnim mu uradnikom in delavcem bil je g. Eichelter dober oče. Vsacega je vedel ne samo z besedo ljubeznjivo potolažiti, temuč tudi v zadregi mu radodarno pomagati. Nij torej čuda, da vsi tugujejo zaradi njegovega odstopa. Siromak delavec in zapuščen vдова rudarjeva pa zdihujeta po milostivem jima dobrotniku, ter blagoslovljata njegovo radodarnost.

Kaj je storil g. Eichelter za tukajšnjo rudarsko šolo, je obče znano. Šolska mladina izgubila je v njem velikega dobrotnika, kajti po njegovem trudu dobila je, kakor vsako leto tako tudi letos obutje in drugo obleko; na sveti večer pa jej je prinesel Božič primerna darila, za katere izdatne dobrote se zahvaljujejo šolarčki in šolarice g. Eichelterju.

Umel je pa on tudi mej uradniki in nižjimi služabniki glede narodnosti slogo ohraniti. Nemcu po rodu popevala mu je mamica slovenske pesni pri zibelji — narodil se je v slovenskem Korotanu — in ohranil je sočutje do slovenskega jezika še v zrelej starosti. Na ledek njegovega izgleda je mejsobna prijaznost mej slovenskimi in nemškimi tukajšnjimi uradniki, kakor malo kje drugod. — Kratko rečeno: bil je g. vodja Pongracij Eichelter Nemec poštenjak.

Radosten pa nam je sklep njegov, stalno ostati v naši okolici mej nami, ter mu kličemo: dobra Ti sreča pri vsem Tvojem prihodnjem početku!

Iz Mozirja 3. januarja [Izv. dop.] Dne 29. dec. lanskega leta je imela tukajšnja čitalnica svoj letni zbor. Zbrali so se bili

malo da ne vsi družbeniki, da bi slišali izvestje odborovo zastran čitalničnih zadev preteklega leta, pa tudi volili nov odbor. Dosedanji predsednik g. Pfeifer je v svoji skromnosti odstopil od vodstva želeč izbežiti se krmla, koje je imel od početka čitalnice v rokah, ter je prepustiti drugej moči. Družbeniki so se sporazumeli in predlog g. podpredsednika, naj bi se za predsednika čitalnice volil nadučitelj g. Škoflek bil je enoglasno sprejet; isto tako se je enoglasno vršila volitev dosedanjega podpredsednika, obče spoštovanega g. J. Govediča in novega blagajnika g. Jos. Kotnika. Kot odbornika sta bila potem voljena čitalnična sosedu g. Iv. Tribuč in g. Iv. Štuler, trgovca, marljiva in nevstrašljiva podpornika narodne čitalnice početkom njenega obstanka. Omeniti moramo tudi, da nas je bil še svojo navzočnostjo počastil prečastiti gosp. namestniški svetovalec, glavar celjski. G. predsednik zavalivši se za skazano mu zupanje, zastavil je svojo možato besedo, da mu bode nad vse mar s pomočjo slav. odbora vstrajno delati na prosep narodnega društva. Pričela se je potem zabava v prav domačem duhu, da uže dolgo — obstati moramo — nijsmo bili tako židane volje. Petje nas je izvrstno zabavalo, pri kojem so se naše vrle gospodičine sé svojimi nežnimi in milodonežimi glasovi odlikovale. Radostnim in hvaležnim srcem spominjali smo se v napitnicah naših slovenskih prvakov in slavnih jubilarjev gosp. Dav. Trstenjaka, gosp. dr. Kočevaria in očeta Slovencev velezaslužnega g. dr. Jan. Bleiweisa, koje naj Bog še mnoga leta v blagor, čast in slavo Slovincem ohrani. Dostavimo še svojo iskreno zahvalo častitim dosedanjim čitalničnim vernim podpornikom in prijateljem za blagodušno, domoljubno podporo; ostanite nam še zvesti i v novem letu. Nadejamo se, da nam bode odbor v letošnjem pustu zopet enaki kratkočasni večer pripravil.

Iz Brega v Istri 6. jan. [Izv. dop.] Tu v naši Istri se godi čuden prograd. Duhovi se začenjajo spominjati svojega bitstva. Resnoba in velikost slovanske ideje prešinja vse živce in marsikateri mlačež in odpa denec se povrača na domače slovansko ognjišče, ter slavi vspehe rodoljubnih požrtvovalnih narodnjakov, delujočih za slavo svoje mile majke Slave.

Breg mora in more biti uzor slovanskega rodoljuba. Breg in po njem vsa Istra mora s časom objeti eden in isti domorodni duh in bratoljubje, ki bo vez skupnega delovanja. V to so nam pa šole in bralna društva neobhodno potreba. Za to naj bode našim narodnjakom osnova društev priporočena. Naj se pred vsem zato potegujejo, da narod po šoli in po „bralnih društvih“ dobi naroden značaj. Zatorej rodoljubi v Dolini in v Bregu na nože! Leto 1879 naj bode v naši kroniki z zlatimi pismenkami zabilježeno, kot leto prerojenja in probujenja naše tužne Istre, v kateri delajmo naprej za probujenje slavlanskega duha.

Iz Mostara 28. dec. [Izv. dop.] Danes Vam ne vem važnejšega poročati nego to, da je pred nekaterimi dnevi pošta iz Metkovića se pogreznila v vodo, in z veliko silo so polovili iz valov ljube pogače in druga jedila. Dalje se pogrešajo tukaj tudi mnoge osebe vojaškega in civilnega stanu. Kakor se čuje, so baje v Metkoviču v reki Narenti našli uže mnogo razmesarjenih človeških trupel in sumnja se, da so to storili Turki, kateri

še vedno skrivaj iščejo, kako bi se maščevali nad kristijanskimi Slovani. Ali res še ne bode kraja tej turškej krvoločnosti?

Sanitetni voiaci smo tukaj, skoraj bi rekli, slovensko praznovali božični večer. Naš gosp. stotnik Oehme, v Ljubljani v inteligentnih krogih dobro poznan, je našemu divizijskemu sanitetnemu oddelku št. 18 ja pravil prave božične „potvice“. In v znamenje svoje hvaležnosti so mu vojaci napravili v njegovih sobah iluminacijo ter mu peli slovenske pesni in ga pozdravljali z „živio klici“. Da je naš gosp. stotnik Oehme res priznanja vreden mož, svedoči tudi odlikovanje svetlega cesarja, kateri mu je nedavno poslal red železne krone. Živel! J. S.

Domače stvari.

— (V tukajšnjem muzeji) zgoraj je drevi ob 5. uri shod muzealnega društva. Vstop je vsacemu prost. Kustos Dežman bo poročal o starinskih najdbah pri Vačjem in v Bohinji.

— (Dar rodoljubov.) Naš znani mecen, državni in deželni poslanec g. Viljem Pfeifer iz Krškega, je nedavno poslal ljubljanskej vojaškej bolnici po g. nadlejtenu Krtu za ranjene voiake 1000 viržink, 36 butelij črnine in zaboj šarpije.

— (Notarskih mest na Kranjskem) je 14 izpraznenih, znamenje pomankanja juristov, in sicer: Idrija, Bistrica, Lož, Senožeče, Tržič, Kranjska gora, Logatec, Kostanjevica, Velike Lašče, Žuženberk, Radeče, Metlika, Trebnje in Brdo. Prošnje na se v 4 tednih vlože pri notarskej komori v Ljubljani.

— (Naši nemški kazinarji) dolgove množé Pri občnem zboru tukajšnjih kazinarjev na sv. treh kraljev dan se je sklenilo pri kranjskej hranilnici vzeti na posodbo še 4000 goldinarjev, da bodo poplačali one reči, katere so nakupili od svojega bivšega gostilnarja Ehrfelda. Zdaj so še zmirom brez krčmarja, da si imajo po svojej bahariji „inteligencijo in kapital“ sami v štantu.

— (Izmej kranjskih deželnih brambovcev) so postali sledeči aspirantje častniki: Heinrich Schwingshakel, Vincencij Vizjak in Avguštin Lorenc kranjskega deželnobrambovskega bataljona strelcev v Ljubljani št. 25; prva dva pri tem bataljonu, a tretji k koroškemu dež. bramb. bat. strelcev v Celovci št. 26. Janez Schiller in Ignacij Jevnikar kranj. dež. bramb. bat. strelcev Novomesto št. 14, v bataljonu.

— (Sledeči rezervni častniki) so doslužili in bili prestavljeni mej neaktivne deželne brambovce: nadlejtenuanti: Alojzij Cantoni, dr. Josip Sernec in Jarnej Levičnik otočanskega p. polka št. 79. h kranjskemu dež. bramb. bat. strelcev v Novem mestu št. 24; lejtenuanti: Rudolf grof Pace pri polku Kuhn št. 17. k primorskemu dež. bramb. p. bat. v Pazinu št. 73, dr. Rudolf Griss in Gustav Stuhec, oba pri polku Marojčič št. 7, prvi h kranjskemu bramb. bat. št. 24 v Novem mestu drugi pak k polku bramb. št. 8 Trient Valsugana. Dr. Teodor Petrič pri petravaradinskem peškem polku b. Filipovičevem št. 70 je premeščen k štajarskemu bataljonu brambovcev št. 21 v Mariboru.

— (Požar.) Iz Št. Lenarta v Slovenskih Goricah se nam piše: Dne 31. pr. m. o pol osmih zvečer vnelo se je pri banki „Slaviji“ zavarovano poslopje Franca Krušca in pogorelo je v kratkem celo ostrešje in vse na ispi

shranjeno blago krčmarskega najemnika Fr. Jamnika. Ker različne okoliščine opravičujejo sum, da je zavarovane sam zažgal, upeljano je proti njemu sodnijsko preiskavanje.

Razne vesti.

* (Nesreča na morii.) Na največjej angleškej oklopnej ladiji „Thunderer“ je 2. januarja pri strelnej vaji razpočil se velikausk kanon. Ubitih je bilo pri tem razpoku enajst ljudi, (dva lejtenuanti, 4 podoficirji in 6 pomorščakov) ranjenih je pa še 32 pomorskih vojakov, mej temi 12 nevarno.

Poslano.

Dasi je uže mnogo časa p teklo, odkar je občno zavarovalna banka „Slovenija“ v Ljubljani v likvidacijo stopila. ni se še vendar zavoljo tega popolnem polegla nevolja in razburjenja, katero v mnogih slučajih prehaia na banko „Slavijo“, ker se podobni imeni teh dveh popolnem različnih zavodov preradi zamenjavati.

Vsled tega je podpisano glavno ravnateljstvo vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi primorano izreči: da banka „Slavija“ nij bila z likvidirajočo banko „Slovenija“ nikedar v kakej poslovnej zvezi, in to temveč, ker ste si ti dve zavarovalnici uže po bistvu različni, kajti banka „Slavija“ je osnovana na podlagi vzajemnosti, banka „Slovenija“ pa je bila ustanovljena na delnice; dali, da je banka „Slavija“ po Kranjskem, Koroškem, Štorskem in Primorskem poslovala uže štiri leta predno je bila banka „Slovenija“ ustanovljena, ter končno, da je glavno ravnateljstvo banke „Slavije“ v Pragi, ono banke „Slovenije“ pa je bilo v Ljubljani.

Čestito občinstvo naj bode zagotovljeno, da si bode podpisano glavno ravnateljstvo kakor doslej, tudi odslej prizadevalo, da vsem nje ovim opravičenim terjatvam zadosti, ter da se bodo odškodnine točno in brez odloga tudi zanaprej izplačevale. — Vsakoršna pojasnila pa podala na zahtevanje naš glavni zastop v Ljubljani, na Dunajskej cesti 7.

Glavno ravnateljstvo vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi.

Dr. Ivan Jeřábek, Dr. Josip Milde,
ravnatelj. ravnatelj.
Dragotin Peter Khell,
ravnatelj.
Franc Novák,
glavni tajnik.

(11)

Tužel.

8. januarja:

Pri Slonu: pl. Langer iz Poganic. — Walter iz Dunaja. — Pavlin iz Gradca.
Pri Maliču: Münzberg iz Novega mesta. — pi. Fladung iz Celja. — Ulrich iz Maribora.
Pri bavarskem dvoru: Speranzon, Schmith iz Trebža. — Škrjanec iz Trsta.

Štev. 92.

(9—1)

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za leto 1879 se je s 1. januarjem t. l. pričelo, in sicer za vse pse brez izjeme. Lastniki psov naj si najdalje do 1. februarja preskrbe marke, za katere plačajo pri mestnej blagajnici takso 2 gold. Z ozirom na § 14 izvrševalnih pravil za pobiranje pasjega davka se vsi lastniki psov opominjajo, da o pravem času takso vplačajo, ker od dne 1. februarja naprej bodo vsi oni psi, kateri se na ulicah dobijo, in nemajo za letos veljavne marke, takoj od konjača polovljeni.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 3. januarja 1879.

Razglas.

V Slovenjgradskem okraji se razpisuje služba okrajnega zdravnika z letno plačo 600 gold.

Prošnja, pisma in dokazi, posebno dokaz doktorstva zdravilstva in kirurgije, časne službe v kakej zdravilnici, in polnega znanja slovenskega jezika, — se naj pošljejo do

10. februarja 1879

okrajnemu odboru Slovenjgradskemu.

Svoj sedež ima zdravnik v Slovenjgradu. Službena pravila dolžnosti se izvedo pri okrajnem odboru Slovenjgradskemu.

Okrajni odbor v Slovenjgradci,
dne 4. januarja 1879.

(7—1)

Načelnik: J. Barth.

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	62 gld.	15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	63	30	"
Zlata renta . . .	74	"	"
1860 drž. posojilo . . .	115	60	"
Akcije narodne banke . . .	789	"	"
Kreditne akcije . . .	224	60	"
London . . .	116	55	"
Napol. . .	9	32	"
C. kr. cekini . . .	5	52	"
Srebro . . .	100	"	"
Državne marke . . .	57	55	"

Zahvala.

Za srčno sočutje ob smrti gosp.

Edvarda Valente,

c. k. sodnijskega pristava v pokoji,

za mnogobrojno izpremljevanje na pokopališče, potem za mnoga darila lepih vencev, posebno pa si. moškemu zboru filharmoničnega društva za gniljivo nagrobno izreka najtoplejšo zahvalo

(8) **žalujoča rodbina.**

V Ljubljani, dne 7. januarja 1879.

Marke Wir empfehlen geschützt.
als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel

Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zeltstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne

in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

„Solide Firmen als Vertreter erwünscht.“

(193-141)

G. PICCOLI,

lekar v Ljubljani, na dunajski cesti „pri angelju“.

priporoča:

1. Tr. Rh. Comp. sploh imenovana

Franc-ova esenca,

izvrstno pomaga zoper vse notranje bolezni v želodcu, pri telesnih zaprtijah, hemoroidih itd. Ta tinktura se vsakej družini najgorkeje priporoča, ker je uže veliko tisoč ljudem k zdravju pripomogla. Steklenica s podukom o rabi vred velja 10 kr.

2. **Dr. Mora-ovo zdravilo zoper mrzlico** pomaga pri tej bolezni neizmisljivo, steklenica velja 80 kr.

3. **Malinčni sok** (Himbeerabguss) iz domačih, gorskih malin, v steklenicah, ki drže 1 kilo — po 80 kr. — Temu, ki več kupi, še ceneje

4. **Anaterinina ustna voda**, steklenica velja 60 kr., in **zobni prah**, škatljica po 40 kr.

5. **Prah** za pokončanje bolh, ščurkov in drugih mrčesa iz pravih dalmatinskih rož, paket po 10 kr.

6. **Homeopatična apoteka**, popolnoma uredjena po prof. Haagerju.

1 steklenica jagodic velja 10 kr.

1 steklenica tinkture velja 20 kr.

Vsako zdravilo se natanko po naročilu pravi v zahtevane stopni moči.

7. **Dorsch — ribje olje**, se rabi zoper škrofelje, škrofelne kostne bolezni, sušico, kašelj i. t. d., steklenica velja 60 kr., z železoditrom 1 gld.

Gospod G. Piccoli, lekarničar v Ljubljani.

Kašelj in teska sapa sta me hudo nadlegovala, zato sem po zdravnikovem nasvetu tri mesece zavžival Vaše Dorschevo ribje olje z železoditrom. — Uže po zavžitju nekoliko steklenic sem čutil veliko olajšanje, — zdaj pa se imam samo izvrstnej zdravilnej moči tega olja zahvaliti, da sem kašelj čisto odpravil, in svoje zdravje zopet zadobil. Zato morem to zdravilo očitno najgorkeje priporočiti.

V Ljubljani, dne 9. septembra 1878.

Janez Kilar, trnovski kaplan.

Pismena naročila z naslovom: **G. Piccoli**, lekarna v Ljubljani, se točno izvršujejo proti poštnemu povzetju. (337-26)

Izdatelj in urenik Josip Jurčič.

Nove ponudbe.

Udano podpisani umetniški in trgovinski vrtar naznanja, da ima veliko zalogo svežih kamelij in drugih lepih cvetov, ter se priporoča p. n. občinstvu in svojim čestitim naročnikom za izdelavanje šopkov in mrtvaških vencev vsake baže. Vse mej cvetličarstvo spadajoče stvari dobivajo se po smešno niskih cenah, kakor se tudi za to skrbi, da se naredi hitro in jako okusno.

Nadalje postreže tudi lahko z mnogo vejicami ali malimi domačimi ali tujimi rastlinami za ozalisanje na plesiščih, pri pogrebih, ali drugih svečanostih.

Ako koga izmed svojih naročnikov ob času mojega petmesečnega bavljenja z okupacijsko armado v Bosni moj polnomočnik nij zadovoljil, potem prosim podpisani mnogokrat oprosteno, ter obljubuje, da se bode v prihodnje vedno le trudil, da bode vsem naročnikom najbolje vstregel.

Množih naročil prosim z največjo udanostjo

Alojzij Korzika,

umetniški in trgovinski vrtar v Ljubljani, (5-1) na poljanske cesti št. 12, nova.

Razglas.

Visoka c. k. deželna vlada je z razpisom od 17. decembra t. l. št. 8558,

25. januarja 1879,

kot tisti dan določila, ko se bodo domači žrebci iz političnih okrajev mesta Ljubljane in okolice ljubljanske, ki se hočejo za plemo rabiti, pregledovali.

To se lastnikom žrebcev iz omenjenih političnih okrajev naznanja s pristavkom, da se pregled določeni dan ob 10. uri dopoldne v tukajšnji živino-zdravilnici na poljanske cesti prične, in da se dotične tiskovine za zapisnik in izkaze, kakor doslej v tiskarnici „Klein in Kovač“ dobodo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 27. decembra 1878.

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celem Evropi, zadele so tudi Svico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane **žepne ure** so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinejšega **srebrnega niklja**, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so ameriškega sistema. **Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade lahko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.**

Proti povzetju, ali vpošiljavi male svote, katera je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinejšo repasirano uro skoraj na polovico **zastonj**. Vse ure so natanko repasirane, ter **garantujemo za vsako uro pet let.**

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzememo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov žepnih ur od ponarejenega zlata, umetno in čudovito izrezljane, najfinejše regulovane, pri vsakej uri zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in glavni ključ; jeden komad le gl. 3.45.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 8.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rublinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenutke in kristalnim ploščnatim steklom, natančno repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinder-uhr) v teških giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rublinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 15, zdaj le gl. 5.60.

1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denarnega urada, tekoče na 15 rublinih, elektrogalvanično pozlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenotek regulovane in poskušene. Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 11.40.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. k. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kollesjem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastonj tudi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rublini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje 100 gl. zdaj gl. 40.

650 komadov stenskih ur v najfinejšem emailiranem okviru z zvonilom, repasirane, preje jeden komad gl. 6, zdaj le gl. 2.75.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalni mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.

650 komadov ur z majatnikom (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsakih osem dni, fino na trenotek regulovane, lepe, in impozantne. Ker je taka ura po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15. 75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov: Uhren-Ausverkauf

(368-11)

von

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,
Wien, Rothenthurmstrasse Nro. 9.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.